

POSTANOWIENIE

25 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski

na posiedzeniu niejawnym 25 stycznia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku B. P.
z udziałem A. P. i K. P.
o zmianę stwierdzenia nabycia spadku,
na skutek skargi kasacyjnej A. P. i K. P.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie
z 6 czerwca 2023 r., II Ca 1603/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Uczestnicy postępowania K. P. i A. P. wnieśli skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie z 6 czerwca 2023 r., zaskarżając to postanowienie w całości, wnosząc o jego uchylenie, względnie również poprzedzającego je postanowienia Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu, względnie Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazali, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania

prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (zob. postanowienia SN z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, i z 17 października 2001 r., I PKN 157/01). Skarżący powinien wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widoczną *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienie SN z 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09). Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (postanowienie SN z 7 maja 2010 r., V CSK 459/09).

Skarżący nie wykazali, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Przede wszystkim nie może być skuteczny zabieg, którym posłużyli się uczestnicy, powołując się w ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na naruszenie przepisów wskazanych w ramach podstaw kasacyjnych. Są to przecież dwa odrębne elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia SN: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08).

Ponadto oparcie skargi kasacyjnej wyłącznie na zarzutach naruszenia przepisów postępowania nie pozwala na uznanie, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Skarżący w kontekście oczywistej zasadności skargi wskazują tylko na naruszenie art. 177 § 1 pkt 3 w zw. z art. 6 § 1 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 3 zd. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, odwołując się do konieczności zawieszenia postępowania, zamiast wydania orzeczenia merytorycznego. Jednak zgodnie z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. skargę kasacyjną można oprzeć na naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, który ocenia się przez odniesienie konkretnego rozstrzygnięcia do podstawy materialnoprawnej orzeczenia co do istoty sprawy (zob. m.in. postanowienia SN: z 16 kwietnia 2019 r., I PK 115/18; z 21 grudnia 2021 r., IV CSK 615/21; z 31 sierpnia 2022 r., I CSK 3676/22; z 18 stycznia 2023 r., I CSK 5874/22). Oczywiście zasadność skargi

determinuje więc konieczność uchylenia zaskarżonego orzeczenia, wynikającą z naruszenia przepisów prawa materialnego. Zatem oparcie argumentacji wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania tylko na naruszeniu przepisów postępowania – w przypadku zaskarżenia orzeczenia co do istoty sprawy – jest niewystarczające, nie pozwala bowiem na stwierdzenie, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Co więcej, skarżący nie sporządzili również w sposób prawidłowy uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi, gdyż w znacznej mierze uzasadnienie to pokrywa się z uzasadnieniem podstaw kasacyjnych. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem powinien być natomiast odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń. Rolą Sądu Najwyższego nie jest bowiem domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (postanowienie SN z 14 maja 2020 r., I CSK 380/19).

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(D.Z.)

(r.g.0